

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tobias Isaksson

Datum 2024-02-05

Dnr KS 2021/0211

Till Kommunstyrelsen

## Antagande av Österåkers kommuns planeringsstrategi (inklusive uppföljning av Översiktsplan 2040)

### Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag (KS §10:11) att ta fram en planeringsstrategi i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900, 3 kap. 23 §). Ett förslag till planeringsstrategi har tagits fram i bred dialog med berörda inom kommunorganisationen. Planeringsstrategin omfattar en uppföljning av Översiktsplan 2040 *Stad, skärgård och landsbygd*, ställningstaganden avseende aktualiteten hos översiktsplanen samt dess fördjupning respektive tillägg samt förslag på strategi framåt när det gäller översiktsplanarbetet. I arbetet med planeringsstrategin har även kommunens klimatanpassningsplan (2018), avfallsplan (2020) och VA-plan (2019) följts upp.

### Beslutsförslag

**Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta**

Anta Österåkers kommuns planeringsstrategi (inklusive uppföljning av översiktsplanen) daterad 2024-02-05, med tillhörande bilagor.

### Bakgrund

Översiktsplan för Österåkers kommun 2040 - *Stad, skärgård och landsbygd* antogs av kommunfullmäktige 2018-05-21 (§4:7) och uttrycker bl.a. kommunens viljeinriktning avseende mark- och vattenanvändningen. I Österåkers kommun finns det även en fördjupad översiktsplan (FÖP) för Täljöviken (2006) samt ett tematiskt tillägg (TÖP) till översiktsplanen - Kust och skärgård (2022). Nytt i plan- och bygglagen (3 kap. 23 §) sedan 1 april 2020 är att kommunfullmäktige ska göra en aktualitetsprövning av sin översiktsplan och dess fördjupningar och tillägg genom att anta en planeringsstrategi. Senast 11 september 2024 ska kommunen ha antagit en planeringsstrategi, annars slutar översiktsplanen att gälla.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen 2021 (§10:11) att följa upp översiktsplanen och ta fram en planeringsstrategi. I strategin tas ställning till ändrade planeringsförutsättningar och planens aktualitet, samt att kommunen ska redovisa hur översiktsplaneringen ska drivas vidare. Tidshorisonten för det som föreslås är i första hand den aktuella eller efterföljande mandatperioden. Strategin kan visa på behov av exempelvis ändringar, fördjupningar eller kompletteringar men strategin innebär i sig ingen ändring av översiktsplanen.

Det ska framgå om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i Plan- och bygglagen 3 kap. 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §, och om ett arbete bör inledas med att se över planen, om planen behöver preciseras i vissa avseenden, om planen behöver kompletteras med överväganden i förhållande till ett viss allmänt intresse eller att ett tidigare beslutat ställningstagande för kommunens utveckling bör ses över.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fick 2021 även i uppdrag av kommunstyrelsen (§10:12) att följa upp kommunens VA-plan från 2019, och med särskilt fokus på utredningsplanen och dagvattenstrategin. Uppföljningens resultat har arbetats in i planeringsstrategin samt utgör en separat bilaga, PM. Dock har dagvattenstrategin kommit att utgå från uppföljningen i och med ett nytt projekt med syftet att utveckla en hållbar och effektiv dagvattenhantering har påbörjats och där fokus ligger på att etablera tydliga ansvarsområden mellan kommun, VA-huvudman och privata fastighetsägare. Dessutom strävar projektet efter att klargöra hur dagvattenhantering kan integreras i kommunens planprocess. Efter projektets genomförande kommer en utvärdering att ske för att avgöra om den befintliga dagvattenstrategin behöver revideras.

Vidare har Samhällsbyggnadsförvaltningen fått i uppdrag av kommunstyrelsen (2021, §10:16), att i samband med uppföljningen av översiktsplanen *förtydliga* ”de områden som kommunen i Översiktsplan (2018), Hänsynskarta kulturmiljö, utpekade områden av kulturmiljöintresse och de faktiska skyddsintressen, som åsyftades i översiktsplanen samt i kommunens kulturmiljöprogram från 1998 i enlighet med Byggnadsnämndens upplysning”. Då planeringsstrategin inte har som syfte att ändra på innehållet i den antagna översiktsplanen bedöms möjligheten att i detta sammanhang förtydliga områden inte vara möjligt att genomföra. I första hand bedöms ovanstående uppdrag om förtydligandet av hänsynskartan för kulturmiljö rymmas inom arbetet med ett nytt kulturmiljöprogram, samt kan möjligen inleda arbetet.

### Förvaltningens slutsatser

Arbetet med planeringsstrategin inleddes med uppföljning av översiktsplanen med en genomgång av förändrade planeringsförutsättningar och nytt planeringsunderlag (se bl.a. Bilaga 1) samt analys av genomförandet av planen. Därefter har strategiska inriktningar för den fortsatta översiktsplaneringen tagits fram baserat på resultatet av uppföljningen. Arbetet har förankrats brett i organisationen genom flertalet arbetsmöten och informationstillfällen. I arbetet med planeringsstrategin har även kommunens klimatanpassningsplan (2018), avfallsplan (2020) och VA-plan (2019) följts upp. Slutsatserna beskrivs i planeringsstrategin samt i separata bilagor, PM (se Bilaga 3–5).

Januari 2022 lämnade Länsstyrelsen sitt underlag inför Österåkers kommuns beslut om planeringsstrategi (se Bilaga 2). I underlaget framgår bl.a. huruvida deras tidigare lämnade granskningsyttrande, daterat den 23 januari år 2018, när översiktsplanen togs fram fortfarande är aktuellt. Länsstyrelsen konstaterar att de flesta delarna av deras granskningsyttrande inte kvarstår.

Avseende översiktsplanens aktualitet, inklusive den fördjupade översiktsplanen för Täljöviken och tematiska tillägget till översiktsplanen - Kust och skärgård, så bedöms dessa vara fortsatt aktuella enligt 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2, samt 5 § i Plan- och bygglagen. Till viss del har de hunnit genomföras men än kvarstår många aktiviteter och planerna ger stöd för det fortsatta arbetet och dess inriktningar bedöms i stora drag vara aktuella. Vissa delar av översiktsplanen bedöms vara i behov av uppdateringar i en kommande ny översiktsplan och den föreslås uppdateras om inte allt för lång tid. I en ny översiktsplan finns möjlighet att bl.a. arbeta in förändrade planeringsförutsättningar och ta fram en uppdaterad genomförandestrategi.

Till dess att en ny översiktsplan har antagits är det den nuvarande översiktsplanen som gäller, tillsammans med beslutad planeringsstrategi och aktuellt planeringsunderlag. En digital version av översiktsplanen har tagits fram parallellt med planeringsstrategin och möjliggör att översiktsplanen och planeringsstrategin kan läsas tillsammans på hemsidan, se [Österåkers](#)

[Översiktsplan 2040 \(osteraker.se\)](#). Planeringsstrategin kommer att publiceras på kommunens hemsida efter att den har antagits. Även kommunikationsinsatser som syftar till att sprida informationen om planeringsstrategins resultat är planerade att ske efter antagande.

Charlotta Sangregorio  
Samhällsbyggnadsdirektör

Charlotte Andreev  
Strategisk planeringschef

## Bilagor

1. **Planeringsstrategi för Österåkers kommun (inklusive uppföljning av Översiktsplan 2040)**, daterad 2024-02-05
2. *Bilaga 1*. Förändrade planeringsunderlag, daterad 2024-02-05
3. *Bilaga 2*. Länsstyrelsens underlag inför Österåkers kommuns beslut om planeringsstrategi, daterad 2022-01-24
4. *Bilaga 3*. PM - Uppföljning av Klimatanpassningsplanen, daterad 2024-02-05
5. *Bilaga 4*. PM - Uppföljning av Avfallsplanen, daterad 2024-02-05
6. *Bilaga 5*. PM - Uppföljning av VA-planen, daterad 2024-02-05

# Digitala Signaturer